

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615208843
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7615208843.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členov senátu JUDr. Andreja Šalatu a JUDr. Jána Slobodníka, vo veci žalobcu M. B., C.. XX.X.XXXX, O., H. I. XXXX/X, zast. JUDr. Ivetou Fabiánovou, advokátkou, Spišská Nová Ves, Štefánikovo nám. 5, proti žalovaným 1) W.C. R., C.. XX.X.XXXX, B., O.. W.. C. XXX/XX, zast. JUDr. Jurajom Berčom, advokátom, Spišská Nová Ves, Zimná 59 a, 2) Kooperatíva poisťovňa, a.s., Vienna insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o náhradu škody a priznanie nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobcu a žalovanej v 2. rade proti rozsudku 10C/115/2015-180 z 10.8.2017 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch II. a III. a zrušuje rozsudok vo výrokoch I. a IV. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že I. žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi sumu 597,60 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, II. žalobu o náhradu škody v prevyšujúcej časti zamietol, III. žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy zamietol, IV. žalovanému v 1. a 2. rade priznal náhradu trov konania v celom rozsahu a V. konanie v časti o náhradu škody vo výške 10 300,- eur a 2 920,- eur, o náhradu škody titulom straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti za obdobie od 21.5.2015 do 31.3.2017 a za obdobie od 21.1.2015 do 31.3.2017 zastavil.

2. V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobca žalobou, podanou uňho 11.5.2015 domáhal a ako ju skutkovo a právne odôvodnil, že následne listom z 29.11.2016 vzal čiastočne návrh späť a žiadal náhradu škody spôsobenej na strate zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vo výške 796,80 eur za obdobie od 10.5.2014 do 10.5.2015, náhradu škody na strate na zárobku vo výške 66,40 eur mesačne od 11.5.2015 do budúca a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 100 000,- eur, že listom zo 4.5.2017 po vyjadrení žalovaných zoberal čiastočne návrh späť o náhradu škody titulom straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti za obdobie od 21.5.2015 do 31.3.2017 a žiadal náhradu škody na strate na zárobku od 10.5.2014 do 20.5.2015 a sumu 66,40 eur od 1.4.2017 do budúca, že listom zo 4.8.2017 zoberal čiastočne návrh späť o náhradu škody titulom straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti za obdobie od 21.1.2015 do 31.3.2017 a žiadal priznať náhradu škody za obdobie od 10.5.2014 do 21.1.2015 a za obdobie od 1.4.2017 do budúca. Ďalej súd uviedol, ako sa k žalobe vyjadril žalovaný 1/ a 2/. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení použil prostriedky procesného útoku a to skutkové tvrdenia uvedené v žalobe, písomných podaniach, vo výpovedi a predložil posudky o invalidite, rozhodnutie OR PZ o priestupku, potvrdenie o strate na zárobku, pracovnú zmluvu, Dohodu o zmene pracovných podmienok, rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku, že žalovaný v 1. rade ako prostriedky procesnej obrany použil tvrdenia uvedené v písomných podaniach a ústnych vyjadreniach a žalovaný v 2. rade ako prostriedky procesnej obrany použil tvrdenia uvedené v

písomných podaniach a ústnych vyjadreniach predložil uznesenia OR PZ, oznámenia o poistnom plnení, psychologické nálezy. Konštatoval, že žalobca po podaní žalobného návrhu a pred začatím konania vo veci samej zobral čiastočne návrh späť o náhradu škody vo výške 10 300,- eur a vo výške 2 920,- eur, o náhradu škody titulom straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti za obdobie od 21.5.2015 do 31.3.2017 a za obdobie od 21.1.2015 do 31.3.2017, preto podľa § 144 a 145 CSP v tejto časti konanie zastavil a ustálil skutkový a právny záver citujúc znenie § 420, § 442 ods.1, § 444, § 446, § 447, § 106 O. z. a s poukazom na rozhodnutie o priestupku ORPZ-SN-OD12-20/2014-P zo 14.2.2014 mal preukázané, že žalovaný v 1/ rade bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorého sa dopustil tým, že pri dopravnej nehode zrazil žalobcu. Súd mal preukázané, že žalovaný v 2. rade uhradil žalobcovi stratu na zárobku počas PN do 31.8.2013 sumu 434,78 eur, že po predložení požadovaných dokladov mu uhradil stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vo výške 1 755,89 eur za obdobie február 2015 až marec 2017 a to vo vyššej sume ako požadoval žalobca a uhrádza mu aj za ďalšie obdobie a to sumu, ktorá sa každý rok bude meniť. Žalobca žiadal uhradiť sumu 796,80 eur za obdobie od 10.5.2014 do 31.3.2015. Následne zobral návrh čiastočne späť a žiadal priznať stratu na zárobku za obdobie od 10.5.2014 do 21.1.2015, žalovanú sumu však neupravil. „Žalobca“ za obdobie od 30.5.2014 do 20.1.2015 stratu na zárobku neuhradil z dôvodu premlčania nároku, pretože „žalovaný“ si tento nárok uplatnil až podaním z 28.11.2016. Žalobca si tento nárok uplatnil v žalobe doručenej súdu v časti, v ktorej žiadal priznať sumu 13 319,- eur titulom straty na zárobku. Žalovanému bol návrh doručený 23.10.2015, teda súd má za to, že k premlčaniu nároku v tejto časti nedošlo, po prepočte ide o sumu 597,60 eur a zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 597,60 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zamietol tiež náhradu škody stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti od 1.4.2017 do budúca z dôvodu, že žalovaný v 2. rade dobrovoľne plní žalobcovi tieto nároky po tom, čo mu ich žalobca riadne zdokladoval, preto považoval žalobu v tejto časti za predčasne podanú. Výška tohto nároku sa pravidelne ročne upravuje a stanovenie presnej sumy do budúca by bolo v neprospech žalobcu. Ďalej odôvodnil, že návrh žalobcu na doplnenie dokazovania vyžiadaním si potvrdenia z úradu práce, že žalobca má záujem pracovať a nie je schopný kvôli hendikepu nájsť prácu zamietol, lebo žalovaný v 2. rade nárok žalobcu na úhradu škody titulom straty na zárobku nespochybnil a dobrovoľne plní. Citoval znenie § 15 ods.1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (zákon PZP) a mal za to, že žalobca - poškodený si škodu mohol uplatniť priamo proti poisťovateľovi ale aj súčasne proti tomu, kto škodu spôsobil. S poukazom na § 2 ods.1,2, § 4 ods.1,2, § 5 ods.1,2 zák. č. 437/2004 Z.z., § 11, § 13 Občianskeho zákonníka (ich znenie citoval) uzavrel, že žalobca si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 000,- Eur, cez ust. § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorý si uplatňuje z dôvodu, že pred dopravou nehodou bol aktívny človek, staral a o syna, splácal hypotéku, v súvislosti s dopravou nehodou prišiel o možnosť kvalitnejšieho bývania, došlo k zásahu do jeho osobnostných práv a znížila sa kvalita jeho spoločenského života z dôvodu poškodenia zdravia. Pri škode na zdraví, nemajetková ujma je krytá cez ustanovenia zákona o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Oba nároky, sú nárokmi nemajetkovej ujmy odškodňované podľa § 444 O. z.. Iné druhy nárokov nemajetkovej ujmy právny poriadok Slovenskej republiky výslovne neupravuje. Z tohto dôvodu tu nie je priestor tieto zložky práva uplatňovať cez ochranu osobnosti. V prípade zásahu do zdravia a telesnej integrity, odškodnenie bez pochyb pokrýva § 444 O. z. a ustanovenia zák. č. 437/2004 Z. z. o odškodňovaní bolestného a uplatnenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Aj nároky v oblasti súkromia a rodinného života totiž pokrýva zákon č. 437/2004 Z. z., pretože poskytuje náhradu pre obmedzené možnosti poškodeného nielen v živote, ale aj v spoločnosti (I. ÚS 426/2014). Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že nároky, ktorých sa žalobca domáha, a to formou nemajetkovej ujmy cez § 13 a nasl. O. z. sa uplatňujú v rámci odškodňovania bolesti poškodeného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré sa realizujú cez § 444 O. z. a zákon č. 437/2004 Z. z.. Takéto odškodnenie, resp. nároky aj žalobca uplatnil a boli mu v plnej výške žalovaným v 2. rade uhradené a to z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia bolo žalobcovi vyplatené poistné plnenie spolu vo výške 33 637,- eur a poistné plnenie titulom bolestného vo výške 13 914,- eur a na základe uvedeného aj v tejto časti žalobu zamietol. Citujúc znenie § 255 ods.1,2, § 262 ods.1,2 CSP rozhodol o trovách konania a keďže žalovaní v 1. a 2. rade boli v konaní v prevažnej miere úspešní, preto im bola proti žalobcovi priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu.

3.Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný v 2. rade (č.l. 188-192) v I. výroku rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f), h), d) pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a taktiež, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. I. Uviedol ako rozhodol súd vo výroku č. I predmetného rozsudku a čím svoje

rozhodnutie odôvodnil v bode 22 rozsudku, s čím on v žiadnom prípade nesúhlasí, nakoľko má za to, že uvedený nárok žalobcu bol premlčaný, a z tohto dôvodu aj vzniesol námietku premlčania. Žalobca sa žalobou doručenou súdu 3.7.2015 (súd prvej inštancie v odôvodnení nesprávne uvádza, že návrh žalobcu bol doručený súdu 11.5.2015, pričom tento návrh - podanie z 11.5.2015, bolo súdu doručené až 3.7.2015), domáhal voči žalovaným, okrem iného, zaplatenia sumy 13 319,- eur, ako škody spôsobenej na strate na zárobku. Žalobca v žalobe tento svoj nárok odôvodnil tým, že mu do dôchodku ostáva 33 rokov a pokiaľ by pracoval tak ako do nehody, zarobil by pri priemernom počte pracovných dní ročne 250 sumu 123 050,- eur. Od tejto sumy si žalobca, bližšie nešpecifikovaným spôsobom, odrátal to, čo mu bude poskytovať štát ako dôchodok a dávku v hmotnej núdzi, na základe čoho si žalobca určil výšku škody do budúca v sume 13 319,- eur. V uvedenej žalobe sa žalobca teda domáhal náhrady straty na zárobku, ktorá by mu mala vzniknúť v budúcnosti. Žalobca však nešpecifikoval presne obdobie a z podanej žaloby nevyplýva, že si žiadal aj náhradu straty na zárobku z obdobia pred podaním žaloby (3.7.2015) t.j. za obdobie do 20.1.2015, za ktoré mu súd priznal sumu 597,60 eur. Žalobca až podaním z 25.11.2016, ktoré bolo doručené súdu 29.11.2016 označené ako upresnenie a čiastočne späťvzatie žaloby uviedol, že upresňuje svoj nárok na náhradu škody na strate na zárobku, v zmysle čoho zmenil aj petíť žaloby a žiadal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi titulom straty na zárobku sumu 796,80 eur za obdobie od 10.05.2014 do 10.5.2015. Žalobca si v zmysle tohto podania už neuplatňoval sumu 13 319,- eur, ale žiadal, aby súd zaviazal žalovaných vyplácať mu titulom straty na zárobku sumu 66,40 eur mesačne do budúca. Žalovaný v priebehu konania pred súdom vzniesol námietku premlčania v prípade nároku titulom straty na zárobku v sume 796,80 eur za obdobie od 10.5.2014 do 20.1.2015, nakoľko tento bol za uvedené obdobie uplatnený až 29.11.2016. Rovnako žalovaný v 2. rade preukázal, že žalobcovi uhradil sumu 1 755,89 eur titulom straty na zárobku za obdobie mesiacov február 2015 až marec 2017. II. Žalovaný v 2. rade taktiež poukazuje na to, že súdom priznaná suma 597,60 eur za obdobie od 30.5.2014 do 20.1.2015 z titulu straty na zárobku nieje vyčíslená správne. Citoval znenie § 89 ods.1,2 zák. č. 461/2003 Z.z.. Výpočet správnej výšky škody podľa § 89 zák. 461/2003 Z. z. za dané obdobie je nasledovný: Denným vymeriavacím základom žalobcu je 14,9153 eur a percento poklesu pracovnej schopnosti bolo 45 %. Na základe uvedeného, výpočet úrazovej renty pre rok 2014 predstavuje: $(30,4167 \times 80\% \text{ zo } 14,9153 \text{ €}) \times 45/100$, čo sa rovná sume 163,32 eur. Od tejto sumy je potrebné odpočítať dôchodok priznaný žalobcovi Sociálnou poisťovňou pre rok 2014, t.j. 97 Eur, a tak suma úrazovej renty pre rok 2014 bude predstavovať 66,32 eur mesačne. Sumu úrazovej renty pre rok 2015 je možné určiť ako súčet sumy úrazovej renty za rok 2014 plus valorizácia vo výške 1,32 %, a tak suma úrazovej renty pre rok 2015 bude 67,20 eur mesačne. Na základe vyššie uvedeného celková suma úrazovej renty za rok 2014 (7 mesiacov x 66,32 eur = 464,27 eur) a za jeden mesiac roka 2015 (1 mesiac x 67,20 eur = 67,20 eur) by bola 531,47 eur. Súd však zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi sumu 597,60 eur, avšak neuviedol na základe akého výpočtu dospel k uvedenej čiastke. Žalovaný v 2. rade má za to, že súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, čo zakladá inú vadu konania, ako odvolací dôvod a zároveň písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12.5.2004 sp.zn. I US 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Súd v odôvodnení rozhodnutia vôbec neuviedol na základe akého prepočtu dospel k celkovej sume 597,60 eur, predstavujúcej nevyplatenú náhradu straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti. Na základe vyššie uvedeného žalovaný v 2. rade navrhuje, aby odvolací súd Rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k.: 10C/115/2015-180 zo 10.8.2017 v napadnutej časti zmenil a to tak, že žalobu v tejto časti zamietá a žalovanému v 2. rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca (č. I. 194-196) vo výrokoch II - IV podľa § 365, ods.1 písm. f/, h/ CSP, ktoré odôvodnil nasledovne: Domáhal sa, aby mu bola titulom renty priznaná strata na zárobku od 1.4.2017 do budúca v sume 66,40 €. Žalovaný v 2. rade mu náhradu za stratu na zárobku plnil od 21.5.2015 do 31.3.2017, avšak vypočítanú podľa kritérií pre invaliditu. Tým, že sa domáhal náhrady za stratu na zárobku titulom renty, mal byť výpočet realizovaný podľa iných kritérií. Domáhal sa priznania renty v tejto výške, lebo nemal inú možnosť, keďže žalovaný v 2. rade si nesplnil svoju povinnosť a nepostupoval podľa kritérií - posudku, ktorý by vyjadroval, v akej miere je neschopný pracovať na svojej doterajšej pracovnej pozícii, t. j. v svojom doterajšom pracovnom zaradení (k tomu je potrebný aj tzv. profesiogram z firmy Embraco - vid'. príloha). Kritéria na stanovenie invalidného dôchodku, ako aj na výpočet renty sú jasne stanovené v zák. č. 461/2004 o sociálnom

poistení. V § 88 je vyšpecifikované pojmoslovie, čo sa posudzuje pri poklese pracovnej schopnosti - "pokles pracovnej schopnosti - v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami" Listom z 27.7.2017 bola poisťovňa Kooperatíva vyzvaná, aby v zmysle platnej legislatívy citoval: „Vás žiadame o písomné zdôvodnenie, ako poisťovňa KOOOPERATIVA dospela k výpočtu výšky renty a rovnako akým spôsobom a na základe čoho stanovila percento miery poklesu schopnosti vykonávať dovtedajšie povolanie." Poisťovňa Kooperatíva odpovedala listom z 15.8.2017 (príloha). Žalovaný v 2. rade pri výpočte renty postupoval podľa jeho presvedčenia jednoznačne nesprávne, keď posudzoval rentu podľa jeho posudku pre stanovenie invalidity, lebo kritéria pre posudok k stanoveniu percenta invalidity berú do úvahy pokles miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (prácu všeobecne). Citoval: „Nárok na úrazovú rentu zákon o sociálnom poistení podmieňuje poklesom pracovnej schopnosti. Podľa odborného posudku o invalidite bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť poškodeným M. B. stanovená na 45% " Citoval znenie §71 ods.1 a uviedol, že len pre toto kritérium je možné použiť posudok o invalidite (45%)! Percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať jeho pôvodnú prácu (a preto aj rentu) je/by mala byť preto iná a oveľa vyššia, ako percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť všeobecne (invalidita). Okrem iného žalovaný v 2. rade mi rentu nevypláca od 1.4.2017 vôbec, teda má za to, že pokiaľ nebude mať v ruke rozhodnutie súdu o tom, že je tak povinný spolu so žalovaným v 1. rade robiť, nemá istotu, že sa vôbec k rente dostane. Argument, že nie je možné o tomto nároku rozhodnúť, lebo sa každý rok prepočítava, nie je podľa jeho názoru logický, lebo ide o bežnú valorizáciu a táto sa dá v rozsudku upraviť. Vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že súd nesprávne aplikoval príslušné právne predpisy o sociálnom poistení, týkajúce sa stanovenia úrazovej renty. Žalovaný v 2. rade počas celého konania nepreukázal, že pri výpočte renty postupoval v súlade s platnou legislatívou. Nejako určil, že asi toľko mu bude platiť a ani to už nerobí. Má za to, že dosť telesne utrpel, ostali mu vážne doživotné následky a jeho zdravotný stav sa nijak nezlepšuje, ale naopak, problémy sa zhoršujú. Ani jeho psychika po nehode nebola vôbec dobrá a nie je na tom dobre ani teraz - stále je nútený užívať lieky. Je mladý človek a nemôže sa nikde zamestnať, je sociálne izolovaný. Má za to, že ako poškodený má právo vedieť, akým spôsobom sa renta, ktorú mu aj tak od 1.4.2017 nevyplácajú. Podľa zákona o sociálnom poistení úrazová renta sa vypláca vopred v pravidelných mesačných lehotách. Súd bez ďalšieho vzal za dokázané iba tvrdenia žalovaného v 2.rade, že on rentu plní, čo však nie je pravda. Bola zamietnutá moja žaloba o náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku toho, že od žalovanej v 2. rade dostal financie za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Má za to, že súd v tomto nesprávne vyhodnotil dôkazy, ktoré predkladal. Predložil lekárske správy, opísal svoju situáciu. Je vyradený zo spoločnosti. Pred nehodou bol zdravý mladý človek, ktorý športoval, žil spoločenským životom. Nehoda ho pripravila o všetko. Vidí veľmi zle, musí mať hlavu neustále naklonenú, lebo si musí nasmerovať oko tak, aby videl, z toho ho bolí krčná chrbtica a tento stav sa zhoršuje. Tečú mu sliny, nevie to ovládať. Má po celom tele jazvy a ťažko sa vyrovnáva s pohľadmi a otázkami ľudí, ktorí sa na neho pozerajú. Nechodí na plaváreň a vlastne pomaly ani nikde, najmä v lete. Je sám, sedí doma a hoci niekedy rád čítal, teraz nemôže, lebo nevidí. Nedokáže sa riadne pohybovať v priestore, lebo vidí dvojmo, rozmazane, nevie určiť hĺbku priestoru a vzdialenosť. S partiou priateľov pravidelne chodil na koncerty, má rád hudbu, teraz ho už so sebou neberú, lebo sa nedokáže orientovať v priestore, vyjsť po schodoch, pobehnúť. Zakopáva, je pomalý. Ostal sám. Má iba jedného najlepšieho kamaráta, ktorý mu pomáha, keď mu to finančne nevychádza. On príde, zavolá. Je spoločensky izolovaný. Najhoršie na tom je, že sa nedokáže zamestnať - nieto ešte pracovať vo svojom odbore, respektíve vykonávať nejakú odbornejšiu prácu. Do dnešného dňa je stále evidovaný na úrade práce, hoci by nemusel byť. Sám hľadá. Pokiaľ v žiadosti o prácu neuvedie hendikep, komunikuje telefonicky, či písomne s potencionálnym zamestnávateľom, tak je všetko v poriadku. Spĺňa kritéria. No vždy, keď doteraz išiel na osobný pohovor a zistia, že nie je nič v poriadku a on mu povie, ako na tom je, tak sa každý zamestnávateľ doteraz doslova zľakol a odmietol ho. Do dôchodku má viac ako 33 rokov a zrejme už nikdy nebude robiť. Pokiaľ bol zdravý, pracoval stále. Pred nehodou som si vybavoval hypotéku. Schválili mu ju, lebo spĺňal všetky kritéria. Po nehode mu ju výrazne krátili a potom ju nemal z čoho splácať, lebo ostal bez príjmu. „Zo“ splácaním hypotéky na jeho jednoizbový byt mu museli pomôcť moji rodičia, ktorí sa sami museli zadĺžiť pôžičkou. Oni mu pomáhali aj s výživným na syna. Občas pomohol kamarát. Lenže to neboli dary, boli to pôžičky, ktoré bolo treba vrátiť. Len čo mu vyplatili bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, vrátil rodičom peniaze, ktoré si museli kvôli nemu sami požiť. Zdravý nemal problém splácať hypotéku sám. Vyplatené bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia mu sotva stačili aspoň na ako také zabezpečenie bývania - a čo ďalej? Myslí si, že suma, ktorú žiada z titulu nemajetkovej ujmy je primeraná. Žalovaný v 1. rade je zdravý, chodí do práce, zabáva sa. On je zničený. Prišiel o prácu, koničky, zdravie. Prognózy lekárov sú také, že sa to bude zhoršovať, nedá sa ani nádejať, že by sa jeho stav zlepšil. Potrebuje žiť, stravovať sa, platiť výživné, záväzky. Toto všetko

si pred nehodou dokázal bez problémov zabezpečiť, teraz má problémy napríklad zísť zo schodov, má veľký problém pri šoférovaní, pretože jedným okom v podstate nevidí, čo ho nesmierne obmedzuje pri hľadaní práce a mnoho iných problémov a obmedzení, ktoré už uviedol. Suma, ktorú požaduje, mu už zdravie nevráti, ale zabezpečí mu aspoň ako tak dôstojný život do staroby. Má za to, že nejde o zdvojený nárok, lebo dostal vyplatené bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Je to samostatný nárok za to, že je izolovaný, sociálne doslova mŕtvy, nemá prácu, nemá dôstojné sociálne kontakty s inými ľuďmi, je sám, máva veľké bolesti hlavy. Ťažko si to vie predstaviť, čo je to žiť v bolestiach niekto, kto to nezažil. Žalovaným v I. a 2. rade bola priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu. Má za to, že súd v tejto časti rozhodol nesprávne. Nezobral do úvahy osobitosti jeho prípadu. Nezobral do úvahy prečo sa svojho nároku domáha, za akých okolností bol zmrzačený a ani to, v akej situácii sa nachádza. Je mrzák, ktorý si nevie nájsť prácu. Je na tom ekonomicky a finančne veľmi zle. Neporovnateľne horšie ako pred nehodou. Žalovaný v 1. rade mi doslova zničil život. Žalovaný v 2. rade si neplní svoje povinnosti voči nemu tak, ako by mal. A napriek tomu je ešte povinný platiť im trovy. Pokiaľ by bol schopný nájsť si prácu a sám sa živiť, tak by sa nezaoberal žalobami, ale žil by si svoj život. Je v ťažkej ekonomickej situácii, má obavy z budúcnosti, ktoré ho spolu s ostatnými zdravotnými problémami dovedli až k psychológovi a jeho beznádej až k psychiatrovi. Žalovaný v 1. rade nedával pozor, zanedbal svoje povinnosť ako vodič, bolo by nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi, keby on jemu a jeho poisťovní musel ešte platiť trovy konania. Platenie trov konania by zhoršilo jeho už aj tak zlú finančnú situáciu. Je presvedčený, že v tomto prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré mal súd pri rozhodovaní o trovách zobrať do úvahy. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby Krajský súd v Košiciach zrušil rozsudok OS SNV sp. zn. 10C/115/2015 z 10.10.2017 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

5.K odvolaniu žalovaného v 2. rade a žalobcu sa vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý uviedol, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odvolaním žalovaného v II. rade a navrhol, aby mu odvolací súd vyhovel. Odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné a v časti rozsudku napadnutej týmto odvolaním navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Žalobca odvolaním napadol výrok, ktorým ho súd v prevyšujúcej časti zamietol (č. II) a v podanom odvolaní napáda spôsob výpočtu úrazovej renty, ktorú žalovaný v rade II. priznal a vypláca žalobcovi. Z odvolania však v žiadnom prípade nevyplýva, ako inak pre prípad tejto úrazovej renty navrhuje rozhodnúť vo veci, keďže súd žalobcovi v tejto časti vyhovel v celom rozsahu. Navyše, žalovaný v rade II. priznal a vypláca sumu vyššiu, akej sa žalobca vôbec v tomto konaní domáhal. Výrok, akého sa žalobca domáha (určenie mesačných platieb do budúcnosti) v tomto konaní podľa jeho názoru ani nieje možné vydať. Vo vzťahu k ďalšej časti odvolania, kde žalobca opisuje svoje ťažkosti v reálnom živote po nehode uviedol, že toto bolo kompenzované v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré bolo žalobcovi priznané a vyplatené. Považuje za potrebné uviesť, že žalovaný v rade II. priznal a vyplatil všetky nároky žalobcu aj z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré žalobca riadne uplatnil a riadne preukázal. Iné nároky nemožno žalobcovi priznať. Preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie právne správne a zákonné. Vo vzťahu k trovám konania žalobca uvádza, že nie je spravodlivé a je v rozpore s dobrými mravmi, aby bol zaviazaný platiť tieto trovy. Tu znova poukázal na to, že v prvých podaniach vo veci, kde namietal žalobcom uplatnený nárok, poukázal na to, že ak by došlo k späťvzatiu zjavne nedôvodného žalobného návrhu, náhradu trov konania by si žalovaný v I. rade neuplatňoval. To však žalobca aj napriek opakovanej ponuke neurobil a trval na svojich žalobných návrhoch. Žalovaný v rade I. tak bol nútený v konaní sa kvalifikovane brániť, a to aj prostredníctvom zvoleného advokáta. Aj samotné podanie odvolania je iba dôsledkom vôle žalobcu, pričom mu bol na pojednávaní pred súdom vysvetlený právny rámec veci. Napriek tomu žalobca podal odvolanie, o ktorom je presvedčený, že je zjavne nedôvodné. Neexistuje podľa jeho názoru dôvod na to, aby žalobca nebol povinný platiť náhradu trov konania. Žalovaný v I. rade je zarazený tým, že žalobca uvádza v odvolaní také nepodstatné (a nepravdivé) skutočnosti, že žalovaný v I. rade „pracuje a zabáva sa“. Žalobca nemá ani predstavu o tom, aké problémy rieši žalovaný v I. rade, a to osobné a zdravotné. Nieje to však predmetom tohto konania, preto je zarážajúce, že žalobca týmto argumentuje. Na základe vyššie uvedeného uviedol, že navrhuje rozsudok súdu v časti napadnutej žalobcom potvrdiť a odvolaniu žalovaného v II. rade v celom rozsahu vyhovieť. „Žalobca“ žiada priznať náhradu trov konania.

6.K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 2. rade (č. I. 213 - 215), ktorý uviedol I., že považuje rozhodnutie súdu vo výrokoch č. II. - IV. rozsudku č.k.: 10C/115/2015-180 z 10.08.2017, voči ktorým podal odvolanie žalobca, za správne. Žalobca odôvodňuje svoje odvolanie voči II. výroku rozsudku tým, že podľa názoru žalobcu súd nesprávne aplikoval príslušné právne predpisy o sociálnom poistení, týkajúce sa stanovenia úrazovej renty (straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti). Taktiež podľa tvrdení žalobcu: „žalovaný v 2. rade počas celého konania nepreukázal, že pri výpočte renty postupoval v súlade s platnou legislatívou. Nejakto určil, že asi toľko mi bude platiť a ani to už nerobí.“ S uvedeným názorom žalobcu nie je možné súhlasiť. V bode 23 odôvodnenia rozsudku súd riadne

odôvodnil, prečo zamietol žalobu v časti náhrady škody stratou na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti od 1.4.2017 do budúca, tiež uviedol, že „žalovaný v 2. rade dobrovoľne plní žalobcovi tieto nároky po tom čo mu ich žalobca riadne zdokladoval, preto súd považuje žalobu v tejto časti za predčasne podanú“. Žalovaný v 2. rade v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, zdôvodnil prečo žalobcom požadovaný nárok na vyplácanie sumy 66,40 eur mesačne od 1.4.2017 do budúca je nedôvodný, a tiež v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.), na ktorý v tejto súvislosti odkazuje Občiansky zákonník. Taktiež poukázal na to, že výška úrazovej renty sa každoročne valorizuje a tiež, že v zmysle § 89a zák. 461/2003 Z. z. nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo dňom priznania predčasného starobného dôchodku. Rovnako žalovaný v 2. rade v konaní pred súdom preukázal, že žalobcovi vypláca a v minulosti vyplácal úrazovú rentu vo vyšších sumách než je žalobcom požadovaných 66,40 eur mesačne, nakoľko za rok 2015 žalovaný v 2. rade vyplatil žalobcovi za každý jednotlivý mesiac sumu 67,20 eur, za rok 2016 vyplatil sumu 67,51 eur mesačne a v roku 2017 vypláca sumu 68,86 eur za jednotlivé mesiace. Plnenie z titulu straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti za obdobie rokov 2015, 2016 a prvé tri mesiace roka 2017, bolo žalobcovi vyplatené platbou z 23.3.2017 spolu v sume 1 755,89 eur, čo žalovaný v 2. rade preukázal Oznámením o poistnom plnení, predloženým na pojednávaní 10.8.2017, pričom žalobca potvrdil, že uvedené poistné plnenie obdržal. Tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaný v 2. rade mu rentu nevypláca od 1.4.2017 sa nezakladá na pravde, nakoľko žalobcovi bola zo strany žalovaného v 2. rade vyplatená renta za mesiace apríl 2017 až september 2017 spolu v sume 413,16 eur. Argumentáciu žalobcu, uvedenú v podanom odvolaní, v zmysle ktorej si žalovaný v 2. rade podľa názoru žalobcu sám určil sumu, koľko bude žalobcovi vyplácať, považuje žalovaný v 2. rade za neopodstatnenú. Výpočet výšky úrazovej renty, ktorú žalovaný v 2. rade vypláca žalobcovi vychádza z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 461/2003 Z. z. a citoval znenie § 447 Občianskeho zákonníka, § 89 ods.1,2 zák. č. 461/2003 Z.z.. II. Žalobca podaným odvolaním napáda aj III. výrok rozsudku, kde súd zamietol žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca je toho názoru, že napriek tomu, že mu zo strany žalovaného v 2. rade bolo poskytnuté poistné plnenie titulom bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia, je jeho nárok na zaplateniu sumy 100 000,00 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy dôvodný. V tejto súvislosti žalovaný v 2. rade poukázal na to, že žalobcovi poskytol preddavkové plnenie z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 3 000 eur, následne žalovaný v 2. rade, na základe lekárskeho posudku z 21.11.2014, ktorý vypracovala B.. W., vyplatil žalobcovi sumu 15 063,00 eur. Nakoľko ohľadne sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu bol 21.8.2014 vypracovaný ďalší znalecký posudok týkajúci sa somatickej časti, ktorý vypracoval B.. R., žalovaný v 2. rade poskytol v súlade s týmto znaleckým posudkom žalobcovi ďalšie plnenie, a to vo výške 15 574,00 eur. Z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia bolo tak žalobcovi vyplatené poistné plnenie spolu vo výške 33 637,00 eur. Žalobcovi boli taktiež poskytnuté poistné plnenia titulom bolestného. Na základe lekárskeho posudku, ktorý 11.5.2013 vystavil B.. M. R., bolo poskytnuté zo strany žalovaného v 2. rade, žalobcovi poistné plnenie vo výške 12 760,00 eur, a následne na základe lekárskeho posudku, ktorý opäť vystavil B.. M. R. 10.11.2014, bolo žalobcovi poskytnutá doúhrada bolestného z dôvodu operačného výkonu vo výške 1 154,00 eur. Titulom bolestného, tak bolo zo strany žalovaného v 2. rade vyplatené žalobcovi celkovo poistné plnenie vo výške 13 914,00 eur. K žalobcom požadovanému nároku z titulu nemajetkovej ujmy a jeho nedôvodnosti sa žalovaný v 2. rade opakovane vyjadril pred súdom, v tejto súvislosti poukázal aj na ustálenú judikatúru súdov napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn.: 1Co/2/2010 z 5.5.2010, ktorý sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal s otázkou súbehu práv a nárokov z titulu ochrany osobnosti a náhrady škody na zdraví, pričom konštatoval, že duplicitným hodnotením vzniknutej ujmy na ľudskom zdraví (v režime náhrady škody na zdraví a v konaní o ochranu osobnosti) by dochádzalo ku flagrantlymu porušeniu všeobecnej právnej zásady „ne bis in idem“, keďže súdy by v oboch prípadoch riešili ten istý skutok (rovnaké poškodenie na zdraví) s výnimkou materiálnych nárokov z náhrady škody, akými sú strata na zárobku či náklady spojené s liečením. Pomenovanie oboch nárokov je nepodstatné, podstatná je totožnosť skutkov, osôb, ako aj vznesených nárokov na náhradu. Najvyšší súd sa v predmetnej veci stotožnil s názorom súdu, ktorý dospel k záveru, že nesystematické navyšovanie nárokov vzniknutých z titulu náhrady škody za nemajetkovú ujmu v podobe bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia prostriedkami ochrany osobnosti nie je prípustné ani účelné, keďže by bolo porušením ústavného princípu proporcionality, a to nie z hľadiska podhodnotenia vzniknutej nemajetkovej ujmy, ale z opačného hľadiska, ku ktorému by duplicitné ohodnotenie a odškodnenie ujmy tiež viedlo. Rovnako žalovaný v 2. rade poukázal aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/107/2013 z 30.9.2013, v ktorom bolo konštatované, že v prípade, ak poškodený po dopravnej nehode je žijúcou osobou, ktorá osobne uplatňuje nároky z titulu dopravnej nehody (ktorú v tomto prípade

spôsobil žalovaný v 1. rade), a to nároky týkajúce sa nemajetkovej ujmy v oblasti poškodenia zdravia a rodinného a súkromného života. V prípade uplatňovania týchto nárokov cez § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúce ochranu osobnosti, je § 444 Občianskeho zákonníka lex specialis vo vzťahu k § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto tie práva, ktoré uplatňuje žalobca z titulu nemajetkovej ujmy cez ustanovenia týkajúce sa ochrany osobnosti, je potrebné klasifikovať ako nárok titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Citoval znenie § 444 O. z., § 4 zák. č. 437/2004 Z. z. a uviedol, že takto široko vymedzený rámec špeciálnej právnej ochrany potom nepochybne zahrňuje aj ochranu dôstojnosti osoby dotknutej neoprávneným zásahom a práva na vytváranie a rozvoj vzťahov s ostatnými bytosťami v rámci spoločnosti (vrátane priateľov a rodiny). S uvedeným nárokom žalobcu pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy sa v prejedávanej veci riadne vysporiadal aj súd, predovšetkým v bode 32 a 33 odôvodnenia a citoval z neho. Právne posúdenie súdu o duplicitne uplatňovania nárokov z titulu ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy, kedy žalobca v tejto žalobe žiada poskytnutie finančného zadosťučinenia z titulu ochrany osobnosti na základe tých istých právne významných skutočností na základe ktorých si uplatnil u žalovaného v 2. rade náhradu škody na zdraví, ktorá mu bola zo strany žalovaného plne uhradená, považuje žalovaný v 2. rade za správne. Žalovaný v 2. rade navrhol, aby odvolací súd, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k.: 10C/115/2015 z 10.8.2017 vo výrokoch rozsudku č. II.-IV. ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania. 7.K odvolaniu žalovaného v 2. rade sa vyjadril žalobca (č. I. 218), ktorý uviedol, že trvá tak na žalobe, ako aj na odvolaní, ktoré v tejto právnej veci podal. Žalovaný v II. rade nepostupoval správne, pokiaľ k jeho požiadavkám na rentu nedal vyhotoviť nový posudok, ktorý by sa mal viazať práve na posúdenie jeho zdravotného stavu za účelom priznania a vyplácania renty. Tento posudok nemal k dispozícii počas konania na súde a tak so ho nemohol predložiť. Má k dispozícii posudok od lekára, ktorým bolo posúdené, že nie je schopný vykonávať zamestnanie tak, ako ho vykonával v čase, keď bol pred nehodou. Jeho strata schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť oproti pôvodnému zamestnaniu je 95%-100%. Má za to, že žalovaný v II. rade a takisto aj žalovaný v I. mali byť zaviazaní na plnenie si všetkých nim požadovaných nárokov, rentu nevynímajúc s ohľadom „k tomu“, že pred nehodou bol schopný riadne pracovať, nebol odkázaný na sociálne dávky. Žalovaná v II. rade sa snaží všemožne vyhnúť sa plneniu nárokov nim požadovaných. Nemôže si zohnať prácu, je poznačený jazvami na tele, nevidí, nedokáže chodiť po schodoch, pobehnúť, dostal sa do dlhových, krátili mu hypotéku, nedokáže sa venovať svojmu dieťaťu tak, ako to robil pred nehodou. Prišiel o priateľov, sociálne kontakty, trpí depresiami, je sociálne izolovaný. Trvá na tom, aby bolo jeho návrhom vyhovené už aj s ohľadom na to, že jeho zdravotný stav sa zhoršuje. Pokiaľ by nebol po nehode takto ťažko zdravotne postihnutý, nikdy by si žiadne nároky neuplatňoval. Sám by bol najradšej zdravý. Bohužiaľ, nie je. Žiadne nároky si neuplatnil duplicitne, lebo môj zdravotný stav sa už nikdy nezlepší, iba sa zhoršuje. Nemá šancu sa riadne zamestnať. Toto potvrdil aj priložený znalecký posudok. S ohľadom na vyššie uvedené navrhol, aby súd zamietol odvolanie žalovaného v II. rade ako nedôvodné.

8. Žalobca uviedol (č. I. 221 - 222), že preukázal znaleckým posudkom, že žalovaný v II. rade nesprávne postupoval pri výpočte renty, že počas celého konania nepreukázal, že pri výpočte renty postupoval v súlade s platnou legislatívou. Nejakto určil, že asi toľko mu bude platiť a ani to už nerobí. Má za to, že dosť telesne utrpel a ani jeho psychika po nehode nie je na tom najlepšie. Je mladý človek a nemôže sa nikde zamestnať, je sociálne izolovaný. Má za to, že ako poškodený má právo vedieť akým spôsobom sa renta, ktorú mu aj tak od 1.4.2017 nevyplácajú, vyrátava a prečo mu nieje riadne vyplácaná. Súd bez ďalšieho vzal za dokázané iba tvrdenia žalovaného v 2. rade, že on rentu plní, čo však nieje pravda. Ťažko pri jeho zdravotnom stave a totálnej nemožnosti žiť riadnym spôsobom života je možné konštatovať, že bol uspokojený z vyplatenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Nežiada duplicitné vyplatenie, ale žiadam aby mu bola suma navýšená, lebo jeho zdravotný stav sa zhoršuje. Najhoršie je na tom psychika. Myslí si, že suma, ktorú žiada z titulu nemajetkovej ujmy je primeraná. Prognózy lekárov sú také, že sa to bude zhoršovať, nedá sa ani nádejať, že by sa môj stav zlepšil. Potrebuje žiť, stravovať sa, platiť výživné, záväzky. Toto všetky si pred nehodou dokázal bez problémov zabezpečiť, teraz nedokáže zísť zo schodov, pokiaľ sa nedrží, a iné obmedzenia už uviedol. Bola zamietnutá jeho žaloba o náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku toho, že od žalovanej v 2. rade dostal financie za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Má za to, že súd v tomto nesprávne vyhodnotil dôkazy, ktoré predkladal. Predložil lekárske správy, opísal svoju situáciu. Je vyradený zo spoločnosti. Trvá na tom, že žalovaný v 1. rade je zdravý, chodí do práce, zabáva sa a bol to práve žalovaný v 1. rade, ktorý mu zničil život. Prišiel o prácu, koníčky, zdravie, priateľov. Nech by mal žalovaný akékoľvek problémy, on ich nezavinil. Jeho problémy zapríčinil žalovaný v I. rade, toto je neodškrípateľné. Najhoršie na tom je, že sa nedokáže zamestnať. Je evidovaný na úrade práce, hoci by nemusel byť. Sám hľadám. Pokiaľ v žiadosti o prácu neuvediem hendikep, komunikujem telefonicky, či písomne s potencionálnym zamestnávateľom, tak je

všetko v poriadku. Spĺňa kritéria. No keď ide na osobný pohovor a on už zistí, že nie je nič v poriadku a mu poviem, ako na tom je, tak sa každý zamestnávateľ doteraz doslova zľakol a odmietol ho. Do dôchodku má nejakých 33 rokov a zrejme už nikdy nebudem robiť. Pokiaľ bol zdravý, robil stále. Suma, ktorú požaduje, mu už zdravie nevráti, ale zabezpečí mu aspoň ako tak dôstojný život do staroby. Má za to, že nejde o zdvojený nárok, lebo dostal vyplatené bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Je to samostatný nárok za to, že izolovaný, sociálne doslova mŕtvy, nemá prácu, nemá sociálne kontakty s inými ľuďmi, je sám, má neutíchajúce bolesti hlavy. Nikto si nevie predstaviť, čo je to žiť každý deň v bolestiach. Čo sa týka trov konania, zotrúva na svojom postoji, ktorý uviedol v odvolaní. Nezobral do úvahy osobitosti prípadu. Súd nezobral do úvahy, prečo sa svojho nároku domáha, za akých okolností bol zmračený a ani to, v akej situácii sa nachádza. Je mrzák, ktorý si nevie nájsť prácu. Je na tom ekonomicky a finančne veľmi zle. Oveľa, oveľa horšie ako pred nehodou. Žalovaný v 1. rade mu doslova zničil život. Žalovaný v 2. rade si neplní svoje povinnosti voči nemu tak, ako by mal. A napriek tomu, je ešte povinný platiť im trovy. Pokiaľ by bol schopný nájsť si prácu a sám sa živiť, tak by sa nezaoberal žalobami, ale žil by si svoj život. Je v ťažkej ekonomickej situácii, má obavy z budúcnosti, ktoré ho spolu s bolesťami hlavy doviedli až k psychológovi a jeho beznádej až k psychiatrovi. Žalovaný v 1. rade nedával pozor, zanedbal svoje povinnosť ako vodič, bolo by nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi, keby jemu a jeho poisťovní musel ešte platiť trovy konania. Platenie trov konania by zhoršilo jeho už aj tak zlú finančnú situáciu. Je presvedčený, že v tomto prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré mal súd pri rozhodovaní o trovách zobrať do úvahy. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby Krajský súd v Košiciach zrušil rozsudok OS SNV sp.zn. 10C/115/2015 zo 10.10.2017 a vec vrátil súdu „prvého stupňa“ na ďalšie konanie.

Žalovaný v 1. rade sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu a odvolaniu žalovaného v 2. rade (č. I. 223 - 224) poukázal na to, že žalobca predložil „Lekársky posudok o stanovenie výšky renty“ z 12.10.2017, ktorý údajne nemal k dispozícii v konaní pred súdom prvej inštancie, preto ho predkladá až v tejto fáze konania. Žalobca sa týmto posudkom snaží preukázať svoj nárok na vyplácanie úrazovej renty. V prvom rade považuje za potrebné uviesť, že predmetný posudok mohol byť žalobcovi vydaný kedykoľvek, teda aj v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ak by o neho požiadal. Preto je jeho tvrdenie, že tento dôkaz nemal k dispozícii, síce pravdivé, ale zavádzajúce v tom, že neuvádza, že tento dôkaz mohol mať k dispozícii, ak by o neho požiadal. Samotný nárok žalobcu na vyplácanie úrazovej renty, vo vzťahu ku ktorému žalobca predmetný dôkaz predložil, je sporný iba v tom rozsahu, či je nutné, aby bol priznaný rozhodnutím súdu, keďže úrazovú rentu žalobcovi dobrovoľne (teda bez nutnosti rozhodnutia súdu) a dokonca vo vyššej výške, ako ju uplatňuje žalobca v tomto konaní, vypláca žalovaný v 2. rade. Inak tento nárok na úrazovú rentu nieje sporný. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení zo 4.10.2017 potvrdil, že žalobcovi vyplatil aj úrazovú rentu za obdobie od apríla 2017 do septembra 2017, takže k dnešnému dňu má žalobca celú úrazovú rentu riadne vyplatenú. Od žalobcu by teda skôr očakávali čiastočné späťvzatie žalobného návrhu v rozsahu, v akom mu bola úrazová renta vyplatená, ako dôkaz, ktorý predložil. Ak sa teda žalobca aj naďalej domáha vyplatenia úrazovej renty aj za obdobie od apríla 2017 do septembra 2017, ktorá mu už bola uhradená, potom súd nemôže vo vzťahu k tomuto nároku rozhodnúť inak, ako ho zamietnuť. Pokiaľ sa týka nároku na úrazovú rentu do budúcnosti v sume 66,40 € mesačne, ako to požaduje žalobca, tak je toho názoru, že náhradu škody nemožno priznať do budúcnosti v pravidelných mesačných platbách (narozdiel napr. od výživného). Žalobca by sa teoreticky mohol domáhať zaplatenia tých mesačných platieb úrazovej renty, ktoré by mu neboli vyplatené riadne a včas. V danom prípade však vzhľadom na postup žalovaného v II. rade, ktorý úrazovú rentu vypláca, neexistuje zameškaná úrazová renta. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu o tom, akým spôsobom sa zhoršila kvalita jeho života po úraze znova poukazujeme na to, že mu bola už uhradená náhrada škody v sume 33 637,- € z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a 13 914,- € z titulu bolestného. Je samozrejmé, že samotné financie dokážu iba zmierniť bolesť resp. iba čiastočne kompenzovať sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu, zdravie žalobcovi však vrátiť nedokážu. S tým sa však musí vyrovnáť žalobca sám. Vyslovil presvedčenie, že to, že žalobca je poznačený jazvami na tele, nevidí, nedokáže chodiť po schodoch, pobehnúť, nemôže sa venovať svojmu dieťaťu, ako to robil pred nehodou, že prišiel o kamarátov a sociálne kontakty, že trpí depresiami a je sociálne izolovaný, sa žiadnym spôsobom nezmení ani v prípade, ak by žalobcovi bola priznaná akákoľvek finančná suma. Preto odôvodňovanie nároku na zaplatenie sumy 100 000,- € (ktorý nárok považuje za nepodložený a nepreukázaný a teda nedôvodný) týmito okolnosťami nemôže podľa jeho názoru mať právnu relevanciu. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v žalobcom napadnutých výrokoch č. II. až IV. a aby vyhovel odvolaniu žalovaného v II. rade vo vzťahu k ním napadnutému výroku č. I. rozsudku súdu prvej inštancie.

8.K vyjadreniu žalobcu (č. I. 231) žalovaný v 1. rade uviedol, že žalobcovi je vyplácaná úrazová renta vo vyššej sume, ako sa toho domáha a v súdnom konaní. Je pre neho nepochopiteľné, že napriek tomu, že úrazovú rentu má riadne vyplatenú, domáha sa jej zaplata aj v konaní a domáha sa aj určenia povinnosti platiť úrazovú rentu mesačne do budúca. Pre tento postup však podľa jeho názoru neexistuje žiadny zákonný podklad. K opakujúcim sa argumentom žalobcu o jeho zlom zdravotnom stave uviedol, že žalovaný v 2. rade vždy žalobcovi uhradil jeho dôvodné a preukázané nároky a nie je dôvod sa domnievať, že by tak neurobil aj v budúcnosti. V rámci tohto súdneho konania však žalobca svoje nároky nepreukázal a preto mu ich žalovaný v 2. rade ani nemôže uhradiť a súd ho k tomu ani nemôže zaviazat'. Znova zdôraznil, že je mu ľúto, čo sa žalobcovi stalo a že sa to stalo aj jeho zavinením. Je však presvedčený, že žalobcovi žiadne peniaze zdravie nevrátia, a je len na ňom, ako sa pokúsi začleniť do bežného života. Je toho názoru, že náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá už bola žalobcovi vyplatená, zodpovedá jeho zdravotnému stavu. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v žalobcom napadnutých výrokoch č. II. až IV. a aby vyhovel odvolaniu žalovaného v II. rade vo vzťahu k ním napadnutému výroku č. I. rozsudku súdu prvej inštancie.

9.Žalobca doručil stanovisko k vyjadreniu žalovaného v II. rade (č. I. 232 - 233), v ktorom uviedol, že nevie si predstaviť, odkiaľ vzal žalovaný v 2. rade vedomosť, že tento posudok mohol mať už skôr, v priebehu konania. Nie je to tak jednoduché. Znalecký posudok bol vypracovaný v čase, kedy ho predložili súdu, pokiaľ by stačilo o posudok iba „požiadať“ a bolo by to také jednoduché, potom by zrejme znalecké posudky nemali žiadnu výpovednú hodnotu a robili sa ako na bežiacom páse. Znalecký posudok je potrebné pripraviť, znalec musí preštudovať dokumentáciu a pod. Všetky tieto úkony viedli k tomu, že znalecký posudok bol k dispozícii v období, kedy ho predložil súdu. Išlo skutočne o dôkaz, ktorý nemohol mať žalobca k dispozícii v čase, kedy konanie prebiehalo a nemohol ho predložiť v konaní pred súdom prvého stupňa. Domáhal sa, aby mu bola titulom renty priznaná strata na zárobku od 1.4.2017 do budúca v sume 66,40 €. Žalovaný v 2.rade mi náhradu za stratu na zárobku plnil od 21.5.2015 do 31.3.2017, avšak vypočítanú podľa kritérií pre invaliditu. Tým, že sa domáhal náhrady za stratu na zárobku titulom renty, mal byť výpočet realizovaný podľa iných kritérií. Domáhal sa priznania renty v tejto výške, lebo nemal inú možnosť, keďže žalovaný v 2. rade si nesplnil svoju povinnosť a neurobil posudok, ktorý by vyjadroval, v akej miere je neschopný pracovať na svojej doterajšej pracovnej pozícii, t.j. v svojom doterajšom pracovnom zaradení. O tento posudok mal žalovaný v 2. rade požiadať sociálnu poisťovňu, čo neurobil. Žalovaný v 2. rade pri výpočte renty postupoval nesprávne a pridŕžoval sa môjho ohodnotenia pre stanovenie invalidity, čo nie je správne, lebo posudok na invaliditu berie do úvahy pokles miery schopnosti vykonávať akúkoľvek prácu. Má za to, že postupoval správne, lebo úrazová renta nebola vypočítaná správne a neexistuje dôvod, prečo by mu nemala byť vyplácaná táto renta do budúca, keď stratil schopnosť zamestnať sa a nedokáže vykonávať povolanie, ktoré vykonával nielen po určitú dobu, ale do budúca vôbec. Lekárskymi potvrdeniami preukázal, že nie je schopný žiť životom tak, ako žil pred úrazom. Nepopiera, že dostal náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a z titulu bolestného. Do úvahy je ale nevyhnutné vziať to, že jeho zdravotný stav sa zhoršoval, neostal tak, ako to bolo v čase, kedy obdržal náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a z titulu bolestného. Závety výsledkov lekárskeho vyšetrenia sú jednoznačné. Má tak poškodené zdravie, že je to nezvratné. Nedokáže sa zamestnať, nikde ho nechcú, ale nie hneď, lebo pri telefonickom rozhovore možnému budúceму zamestnávateľovi vyhovuje jeho prax, pracovné skúsenosti, ale keď povie o svojich zdravotných problémoch, ktoré sa nedajú pri osobnom rozhovore zatajiť, lebo sú viditeľné, nikto už o takého zamestnanca nemá záujem. Nedá sa stotožniť s názorom žalobcu v 2. rade, že návrh je neodôvodnený a nedôvodný. Preukázal svoj zdravotný stav, preukázal, že má ešte veľa rokov do dôchodku a pracovať nemôže, hoci chce. Úrazom prišiel o možnosť zárobku, zadlžil sa, keď povracal dlhy, nemá ani na riadne živobytie. Nezdá sa mi, že by môj nárok nebol neodôvodnený a bol v rozpore s právom. Vzhľadom na vyššie uvedené opätovne navrhol, aby súd vyhovel jeho odvolaniu v celom rozsahu.

10.Rozsudok, vo výroku V., nebol odvolaním napadnutý a tento výrok nadobudol právoplatnosť (§367ods.1,3 CSP), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

11.Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok výrokoch II. a III. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

12.Rovnako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného v 2. rade v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a zistil, že vo výroku I. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, preto rozsudok podľa § 389 ods.1 písm. b) zrušil a podľa § 391 ods.1 CSP vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

13.Odvolačí dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

14.Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP.

15.Žalobca i žalovaný v 2. rade uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

16.Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

17.Žalovaným v 2. rade uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. d) CSP, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, predstavuje vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť (§ 160), postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou, ktorá mohla mať za

následok nesprávne rozhodnutie vo veci je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [napr. nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a p., neposkytnutie odvolateľovi poučenia o povinnosti tvrdenia (§ 157 ods.2 CSP) ale aj § 171 ods.1 CSP alebo poučenia o dôkaznej povinnosti (§ 132 ods.1 CSP), aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania (§ 177 ods.2 CSP), i keď pre to neboli splnené podmienky], nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania). Vadnosť konania môže účastník preukazovať nielen na základe skutkového a dôkazného stavu, ktorý tu bol v konaní pred súdom, ale tiež s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli pred súdom uplatnené. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ust. CSP, napr. osoba, ktorá mala byť vyslúchaná ako svedok, bola vyslúchnutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz bol vykonaný v rozpore s § 204 CSP a p..

18. Žalovaný v podanom odvolaní žiadnu vadu, ktorú by bolo možné subsumovať pod uplatnený odvolací dôvod neuvádza, preto uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

19. Z obsahu odvolania žalovaného v 2. rade je však zrejmé, že dôvody, v ňom uvedené sa dajú podradiť pod odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), spočíva v tom, že nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

20. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký (právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie veci v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo vyporiadať sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia). Medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým (o. i.) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

21. Podľa § 220 ods.2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

22. Z cit. ust. vyplýva, že súd prvej inštancie je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 191 - 194 CSP hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 215 CSP) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá. Prakticky nepreskúmateľný je preto rozsudok, v ktorom nie sú vysvetlené prípadné rozpory medzi konkrétnymi dôkazmi, na základe ktorých sa to ktoré skutkové zistenie robí. Podľa ustálenej súdnej praxe rozhodnutie nie je preskúmateľné predovšetkým v prípade, že z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej, resp., keď sú právne závery v extrémnom

nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia nevyplývajú.

23. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len SR) opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy SR (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.) je aj právo strán sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

23. Preto, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne dôvody alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nie je potrebné skúmať existenciu aj prípadných ďalších uplatnených odvolacích dôvodov.

24. Napadnutý rozsudok vo výroku I. a jeho odôvodnenie, nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods.2 CSP a zásadám súdnej praxe a v konaní došlo k takej vade, ktorá mala vplyv na správnosť rozhodnutia a možno uzavrieť, že žalovaným v 2. rade uplatnený odvolací dôvod je daný.

25. Súd odôvodnenie výroku I. vykonal v bode 22. Z jeho obsahu však nie je zjavné ako dospel k sume 597,60 eur, čo považoval za jej základ a na základe akých právnych predpisov a skutkových zistení dospel k nemu. Stroho uviedol, že nárok je v časti premlčaný, ale neuviedol, ktoré obdobie a prečo súd považoval za premlčané a svoj právny záver neodôvodnil.

26. K odvolaniu žalobcu a námietkam v ňom uvedeným, odvolací súd uvádza, že súd správne zamietol náhradu škody ako stratu na zárobok do budúcnosti, ktoré odôvodnil v bode 23. odôvodnenie, s čím sa odvolací súd stotožňuje a žaloba je v tomto čase predčasná, lebo žalobcovi žiadna škoda nevzniká. Dôkazom toho, že žalovaný v 2. rade vykonáva úhrady, je aj podanie žalobcu, doručené súdu 4.8.2017, v ktorom čiastočne (do 31.3.2017) zobral žalobu späť.

27. Vo vzťahu k zamietnutej časti (III. výrok) týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom prvoinštančného súdu. Je zjavné, že nárok vyplývajúci z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Obč. zákonníka vystupuje ako ďalší samostatný nárok popri nároku na náhradu škody podľa § 420 a nasl. Obč. zákonníka, v danom prípade ide o osobitnú zodpovednosť podľa § 427 Obč. zákonníka za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky, keď škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla. Z titulu tejto zodpovednosti za náhradu škody má poškodený nárok podľa § 444 Obč. zákonníka na jednorazové odškodnenie bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Ide teda o dva samostatné nároky - nárok na náhradu škody na zdravie a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri zásahu do práva na ochranu osobnosti. Na jednej strane sú tieto nároky úplne samostatné, na strane druhej si však v istom zmysle konkurujú, keď sú hodnotené na základe sčasti totožných a sčasti veľmi podobných skutkových tvrdení. Na ich uplatnenie je preto potrebné poskytnúť súdu také skutkové tvrdenia, k následkom poškodenia zdravia, aby bolo možné odlíšiť nárok na náhradu škody na zdravie a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri zásahu do práva na ochranu osobnosti. Súd je pritom vždy viazaný ústavným princípom proporcionality, v zmysle ktorého odškodnenie má byť dostatočné, dôstojné a adekvátne. Dvojitým hodnotením vzniknutej nemajetkovej ujmy na ľudskom zdraví - v režime náhrady škody na zdravie a v režime ochrany osobnosti, na základe totožných skutkových tvrdení, by dochádzalo k flagrantlymu porušeniu všeobecnej právnej zásady non bis in idem ale aj spomenutému princípu proporcionality. Nie je možné, aby sa osoba dotknutá na zdraví snažila cestou ochrany osobnosti nahradzovať alebo navyšovať nároky na bolestné a náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, nakoľko možnosť uplatnenia týchto špeciálnych nárokov vylučuje možnosť duplicitného uplatnenia nárokov všeobecných. V rámci odškodnenia vo forme bolestného sa zohľadňujú všetky zdravotné špecifické poškodenia zdravia poškodeného, v rámci posudzovania výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa posudzuje celý široký komplex následkov poškodenia zdravia, pričom takto široko vymedzený rámec špeciálnej úpravy právnej ochrany nepochybne v sebe zahŕňa i ochranu dôstojnosti osoby dotknutej neoprávneným zásahom i práva na súkromný a rodinný život. Náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdravie, i keď sú v zákone upravené spoločne. Oba druhy odškodnenia sú náhradou tzv. nemateriálnej ujmy a majú slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a kompenzovanie životných obmedzení vyvolaných úrazom. Ide o nároky rýdzo osobnej povahy. Zákon upravuje zvlášť podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť a zvlášť podmienky pre odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Rovnako osobitne stanovuje zásady pre vyhodnocovanie oboch druhov odškodnenia. Priznanie nároku na náhradu za bolesť nie je podmienené priznaním nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia a

naopak. Aj zvýšenie odškodnenia u oboch nárokov treba posudzovať osobitne, lebo existencia dôvodov pre zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia neznamená zároveň aj existenciu dôvodov pre zvýšenie odškodnenia za bolesť a naopak. Odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením, odstraňovaním jeho následkov a sťažením zdravotnej pohody. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľné nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Zvýšenie odškodnenia závisí od splnenia predpokladov, ktoré ho poškodili vo veku, v ktorom utrpel škodu na zdraví, ktoré mal pre ďalšie uplatnenie v živote a v spoločnosti, a ktoré sú pre neho obmedzené alebo stratené. Pod sťažením spoločenského uplatnenia treba rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu budúceho životného partnera, resp. možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia nepatrí za poškodenie prechodného charakteru, za ktoré sa považuje i nepriaznivý zdravotný stav, so zlepšením ktorého možno podľa lekárskej vedy počítať v čase kratšom ako rok (preto možno toto odškodnenie priznať najskôr rok po spôsobení škody), a za menšie jazvy, drobné kozmetické vady a chorobné zmeny ľahšieho charakteru, ktoré nemôžu viesť k výraznejšiemu obmedzeniu spoločenského uplatnenia poškodeného (rozhodnutie NS SR 7 Cdo 65/2013).

28. Nemožno vylúčiť, že ochrana osobnosti v súvislosti s porušením práva na zdravie bude mať tiež svoje miesto, to však len v prípade skutkov, nárokov či osôb odlišných od skutkov, nárokov či osôb spadajúcich do režimu náhrady škody na zdraví, prípadne v situáciách, v ktorých je právna úprava náhrady škody natoľko paušálna, že ju preto nemožno považovať za vyčerpávajúco riešiacu daný problém.

29. Možno teda uzavrieť, že pokiaľ by na základe rozhodujúcich skutkových tvrdení žalobcu nebolo odškodnenie z titulu náhrady škody na zdraví, a to bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, dostatočnou satisfakciou za vzniknutú ujmu na jeho osobnostných právach, mohol by sa domáhať ďalšej satisfakcie podľa ustanovení na ochranu osobnosti, to však nie je možné na základe totožných skutkových tvrdení.

30. Žalobcovi bolo poskytnuté v zmysle ust. zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia odškodnenie z titulu bolestného v celkovej výške 13 914,- eur a z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia v celkovej výške 33 637,- eur, ktoré vo vyčerpávajúcom rozsahu zohľadnilo všetky okolnosti poškodenia zdravia a jeho následkov. Námietky žalobcu týkajúce nemožnosti zamestnania, spoločenského vyžitia, sociálnej izolácie, somatických a duševných problémov sú v náhrade za bolesť a spoločenské uplatnenie zahrnuté. Žalobca neuviedol žiadne také rozhodujúce skutkové tvrdenia, ktoré by neboli zohľadnené pri uspokojení jej nároku na náhradu škody na zdraví, preto už neprichádza do úvahy poskytnúť ďalšie odškodnenie z titulu zásahu do jej osobnostných práv, a to či už práva na zdravie ako aj práva na súkromie a rodinný život, nakoľko by tým došlo k porušeniu všeobecnej právnej zásady non bis in idem ako aj už spomenutého princípu proporcionality.

31. Odvolací súd sa zaoberal otázkou, či konaním žalovaného v 1. rade bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu (práva na zdravie) a zo skutkových zistení prvoinštančného súdu možno uzavrieť, že v danom prípade jednoznačne došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcu na zdravie a telesnú integritu dopravnou nehodou spôsobenou žalovaného v 1rade, ale aj do osobnostného práva na súkromie, nakoľko touto dopravnou nehodou bolo zasiahnuté do súkromného a rodinného života.

32. Nemajetkovou ujmu v zmysle § 13 ods.2 O.z. je taká ujma, ktorá sa premieťa do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti. Takáto ujma sa teda bezprostredne nepremieťa do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby. Treba ju preto dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami (pozri § 16 O.z.) a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov (pozri § 444 O.z.). Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods.2 O.z. je dosiahnuť vyváženosť miery ujmy na hodnotách ľudskej dôstojnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takej nemajetkovej ujmy a s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu optimálne, a tým účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnnejšiu občianskoprávnou ochranu osobnosti fyzickej osoby, ochranu dôstojnosti osoby dotknutej neoprávneným zásahom i práva na súkromný a rodinný život.

33. Žalobou uplatnený nárok na ochranu osobnosti v prevažnej miere spočíva v okolnostiach, na ktoré sa prihliada pri náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, preto tak ako boli uplatnené v žalobe nemôžu byť priznané aj ako nemateriálna ujma pri ochrane osobnosti. Žalobca len okrajovo naznačil, že túto náhradu žiada aj preto, lebo sa nemôže venovať synovi resp. vlastnému rodinnému životu. V žalobe však nijako tento nárok nešpecifikoval, nijako nepopísal rozdiel medzi predchádzajúcou

starostlivosťou a terajšou, dôvod, prečo je tomu tak, ani výšku takto vznikutej ujmy. V naznačenom smere je nárok ničím nepreukázaný a neodôvodnený, preto nemohol na neho ako prvoinštančný, tak aj odvolací súd prihliadať a musel byť zamietnutý.

34.Súd v odôvodnení o trovách konania sa nezaoberal možným použitím § 257 CSP.

35.Po vrátení vecí súdu prvej inštancie bude jeho povinnosťou opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu titulom straty na zárobku (výrok I.) a svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo zrejmé, čo považuje za základ tejto náhrady a na základe akých právnych predpisov a skutkových zistení dospel k nemu, ako aj odôvodniť akú časť nároku považuje za premlčanú, a svoj právny záver neodôvodniť, tak aby bolo rozhodnutie preskúmateľné. Rovnako aj v závislom výroku o trovách konania, bude súd povinný zaoberať sa možným použitím § 257 CSP resp. odôvodniť jeho nepoužitie. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods.3 CSP).

36.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.